

[Lijst van munten, maten en gewichten, in gebruik in Bengalen, Behaar en Orixia].

<https://hdl.handle.net/1874/301388>

7

Aan den Wel-Ed. Gestr. Heer
LOUIS TAILLEFERT,
Raad Extraordinaire van *India*, en Directeur van we-
gen de Nederlandsche Oost-
Indische Compagnie in *Ben-
gale*, *Behaar* en *Orixa*, bene-
vens de Leden van den Po-
litieken Raad.

*Wel-Edele Gestr. Heer en
g'eerde Raaden!*

De ondergeteekende hebben, ingevolge het besluit van Uw Ed. Gestr. en Uw Ed. van den 29sten December 1761, zig, zoo naauwkeurig mogelyk, door kundige lieden laten opgeeven de ondervolgende Lyft der Munten, Maaten, en Gewigten, zoo als die door Haar Hoog-Eds. geëischt is.

H O E G L I.
G E W I G T E N.

Grof Gewigt.

I <i>Maon Katja</i> is 't geen men gemeenlyk <i>Compagnies Maon</i> noemt, weegende	68 ⷈ
I <i>Bazaars Maon</i> weegt	76 ⷈ
I <i>Maon Pakka</i>	77 ⷈ

Deeze drie soorten van *Maons* dienen om alle Goederen en Koopmanschappen te weegen, naar dat men zulks by de koop contracteert.

Een *Ceer* is altoos een veertigste deel van een *Maon*. Dus weegt een *Ceer Katja* $1\frac{2}{10}$ ⷈ , een *Bazaars Ceer* $1\frac{2}{10}$ ⷈ en een *Pakka Ceer* $1\frac{27}{40}$ ⷈ

Een *Maon* wordt ook verdeeld in 8 *Paens Ceerie*, elk van 5 *Ceeren*, 'twelk alleen in 't weegen van Graanen te pas komt.

Een *Sjatak* is $\frac{1}{16}$ van een *Ceer*.

*

Goud

Goud- en Zilver-gewigten.

- 1 *Tbola Pakka* is 12 *Massa*, of 1 *Ropy*, 2½ *Anas Sikka* zwaarte.
 2½ *Tbola Pakka* is 1 *Once Holl.* schs.
 1 *Massa* is 8 *Retti*, 1 *Retti* is 4 *Neli*, een *Neli* is een *Ryst-korltje* met zyn bast.
 1 *Tbola Katja* is 't gewigt van een *Sikka-ropy*, of 10 *Massa* en 2 *Retti*.
 1 *Massa* is 23½ *Aazen*, 1 *Retti* is 3 *Aazen* schaars.
 1 *Neli* is ¼ *Aas*.

Paerel-gewigt.

Pakka Retti is het eenigste wat de inlanders daartoe gebruiken.

111½ *Retti* zyn 100 *Karaaten*: dus is een *Karaat* 1.200 *Retti*.

Tot het weegen van *Diamanten*, en alle andere edele *Gesteenten*, wordt hetzelfde *Gewigt* gebruikt.

M A A T E N.

- 1 *Inlandsche Ges* is 1.27 *Elle* *Hollandsch*, of 2 *Voeten* en 10 *Duimen* *Rynlandsch* schaars.
Cobido is 1 *Voet* en 5 *Duim* *Rynlandsch* ruim.

M U N T E N,

Goude.

Een *Asrefie* of *Goude Mhoor*, van wat soort het zy, wordt hier gerekend te weegen 9 *Massa*, 6 *Retti*, of 15½ *Anas Sikka*, dan wel 7 *Engels*, 7 *Aazen* ruim, 't welk de zwaarte is van de *Goude Ropyen*, die onder de regeering van *Sja Ekbar*, omtrent de helft der 16de eeuw, geslaagen zyn. De prys der *Goude Ropyen* is niet vast, en wordt gerekend na de waarde van 't *Goud*, en de quantiteit die 'er in 't land is, welke het daalen of ryzen der prys veroorzaakt. Hier door is tans een *Goude Ropy*, die wel eêr voor 15 *Sikka-rop.* verkogt wierdt, niet meêr waard dan 13½ à 13½ *Sikka-rop.*

Andere *Goude Specien* worden in *Bengale* niet geslaagen.

De

De *Goude Dukaaten* zyn als Specie niet gangbaar, maar worden alleen volgens de waarde van 't Goud gerekend. De *Venetiaansche*, door de inlanders *Kaddem Malla*, of gebloemde, genaamd wordende, zyn meer geagt dan de *Hollandsche*, die ze *Soldaarie* of *Soldaaten* noemen, en differeeren altoos in de prys; doende de eerste somtyds 3, 4 tot 5 *Anas* meerder dan de laatste: welke rans niet meêr dan 3 *Sikka-ropyen* en 13 *Anas*, of 6 *Guldens* en 1½ *Penning* *Hollandsch* gelden.

Zilverre Munten.

Een *Moxud-Abaatsche Sikka-ropy* wordt gerekend op 31½ *Stuivers* *Hollandsch*.

Alle de andere soorten van *Ropyen*, die in den handel rouleeren, worden met een opgeld tegen deeze *Sikka-ropyen* gerekend. By voorbeeld, de *Arkatsche Ropyen*, die gemeenlyk op 30. *Stuivers* *Hollandsch* gerekend worden, ryzen en daalen, naar maate dat 'er veele in 't land zyn, en hebben met de *Sikkas* een *Rabat* of *Batta* van 6 tot 12 percent. Deeze *Arkatsche Ropyen* worden wederom onderscheiden in *Engelsche*, die weezendlyk in *Arkat* geslaagen worden, en *Pondicherische*; waar van de laatste somwylen ½, somwylen wel 3 percent meêr waardig zyn als de eerste.

Een *Kalkatsche Sikka-ropy* doet 4, 5 tot 6 *Anas* percent minder als de *Moxud-Abaatsche*.

De *Souratsche Ropyen* verschillen ook met de *Sikkas*, van 5 tot 7 percent.

En dus wordt de waarde van alle soorten van *Ropyen* altoos tegen de *Sikkas* vastgesteld door de *Wisselaars*, die genoegzaam dagelyks eene verandering in de *Batta* maaken, en waar na zig ieder moet reguleeren.

Een *Ana* is altoos een zestiende van een *Ropy*.

De *Cauris* ryzen en daalen, na de quantiteit die 'er is. Gemeenlyk worden 4 *Cauris* gerekend op een *Gonda*, 20 *Gondas* op een *Ponni*, 16 *Ponnis* maaken een *Kaon*. In een *Sikka-ropy* gaan tans 60 *Ponnis*, dog dit daalt somtyds tot 50, en ryft op andere tyden weder tot 4 *Kaons* of 64 *Ponnis*.

KASSEMBAZAAR.

Volgens de van daar ontvangene Memorie.

G E W I G T E N.

Grof Gewigt.

By de E. Compagnie.

1 Maon is 40 Ceer of 68 w *Hollandsch*, genaamd 's E. Compagnies Maon, waar van

1	Ceer is 1 Pond	11 Onc.	4 Eng.	--	Aazen	
1	- - - - -	13	- - 12	- - - - -		
2	- - - - -	6	- - 16	- - - - -	genaamd 1	Poww.
4	- - - - -	3	- - 8	- - - - -		$\frac{1}{2}$
8	- - - - -	1	- - 14	- - - - -	1	Settak.
16	- - - - -		- - 17	- - - - -		$\frac{1}{2}$
32	- - - - -		- - 8	- - - - -	16	$\frac{1}{4}$
64	- - - - -					

Markt of Bazaars.

1 Maon is 40 Ceer of 76 Ponden *Hollandsch*, genaamd *Pakka Maon*, waar mede alle Pond-goederen, excepto Zyde, gewoogen worden; waar van

1	Ceer is 1 w	14 Oncen	8 Eng.	--	Aazen	
1	- - - - -	15	- - 4	- - - - -		
2	- - - - -	7	- - 12	- - - - -	genaamd 1	Poww.
4	- - - - -	3	- - 16	- - - - -		$\frac{1}{2}$
8	- - - - -	1	- - 18	- - - - -	1	Settak.
16	- - - - -		- - 19	- - - - -		$\frac{1}{2}$
32	- - - - -		- - 9	- - - - -	16	$\frac{1}{4}$
64	- - - - -					

1 Maon 40 Ceer of 72 w *Hollandsch*, genaamd *Tjitthur Maon*, tot de Zyde-handel eenlyk in gebruik zynde:

1	Ceer is 1 w	12 Oncen	16 Eng.	--	Aazen	
1	- - - - -	14	- - 8	- - - - -		
2	- - - - -	7	- - 4	- - - - -	genaamd 1	Poww.
4	- - - - -					$\frac{1}{3}$ Ceer

$\frac{1}{8}$	1 Ceer is -	3 Oncen	12 Eng.	- Aazen,	genaamd	$\frac{1}{2}$ Pouw.
$\frac{1}{16}$	- - - - -	1 - - - -	16 - - - -	- - - - -	- - - - -	1 Settak.
$\frac{1}{32}$	- - - - -	- - - - -	18 - - - -	- - - - -	- - - - -	$\frac{1}{4}$ - - - -
$\frac{1}{64}$	- - - - -	- - - - -	9 - - - - -	- - - - -	- - - - -	$\frac{1}{8}$ - - - -

Een Munt Maon is 3200. Sikka-ropyen.

M A A T E N.

- 1 Compagnies Cobido is $\frac{2}{3}$ El Hollandsch, of $13\frac{1}{3}$ Puntos.
- 1 Bazaars Cobido - $\frac{1}{7}$ - - - - - $11\frac{3}{7}$ - -

M U N T E N,

Goude.

- 1 Goude Sikka-ropy is 16 Ane en weegt 15 Ane Goud, weegt Hollandsch 7 Eng. $3\frac{1}{2}$ Aazen ruim, deszelfs waarde ryzende en daalende naar de markt van 't Goud.

$\frac{1}{2}$	Goude Ska. rop. is	8 Ane	en weegt	$7\frac{1}{2}$ Ane	Goud, weeg.	Holl. 3 Eng.	$17\frac{3}{4}$ Aazen.
$\frac{1}{4}$	- - - - -	4 - - - -	- - - - -	$3\frac{3}{4}$ - - - -	- - - - -	1 - - - -	$24\frac{7}{8}$ - -
$\frac{1}{8}$	- - - - -	2 - - - -	- - - - -	$1\frac{7}{8}$ - - - -	- - - - -	- - - - -	$28\frac{7}{16}$ - -
$\frac{1}{16}$	- - - - -	1 - - - -	- - - - -	$\frac{15}{16}$ - - - -	- - - - -	- - - - -	$14\frac{7}{32}$ - -
$\frac{1}{32}$	- - - - -	$\frac{1}{2}$ - - - -	- - - - -	$\frac{15}{32}$ - - - -	- - - - -	- - - - -	$7\frac{7}{64}$ - -
$\frac{1}{64}$	- - - - -	$\frac{1}{4}$ - - - -	- - - - -	$\frac{15}{64}$ - - - -	- - - - -	- - - - -	$3\frac{71}{128}$ - -

- 1 Thola weegt in 't Goud als evengemelde Goude Mhoor en de gedeeltens van dien ad idem.

Zilvere.

1	Zilvere Sa. rop. is	16 Ane,	en Holls. gew.	7 Eng.	$18\frac{3}{4}$ Aaz.	ruim, en doet	f 1 : 11 : 8
$\frac{1}{2}$	- - - - -	8 - - - -	- - - - -	3 - - - -	$25\frac{3}{8}$ - - - -	- - - - -	15 : 12
$\frac{1}{4}$	- - - - -	4 - - - -	- - - - -	1 - - - -	$28\frac{11}{16}$ - - - -	- - - - -	7 : 14
$\frac{1}{8}$	- - - - -	2 - - - -	- - - - -	- - - -	$30\frac{11}{32}$ - - - -	- - - - -	3 : 15
$\frac{1}{16}$	- - - - -	1 - - - -	- - - - -	- - - -	$15\frac{11}{64}$ - - - -	- - - - -	1 : $15\frac{1}{2}$
$\frac{1}{32}$	- - - - -	$\frac{1}{2}$ - - - -	- - - - -	- - - -	$7\frac{75}{128}$ - - - -	- - - - -	- : $15\frac{3}{4}$
$\frac{1}{64}$	- - - - -	$\frac{1}{4}$ - - - -	- - - - -	- - - -	$3\frac{203}{256}$ - - - -	- - - - -	- : $7\frac{7}{8}$

* *

1 Thola

1 *Thola* weegt in het Zilver als opgemelde *Ropyen* en de gedeeltens insgelyks, wordende tot het weegen van fyne Goederen geëmploieerd.

P A T N A.

Volgens de van daar bekomene Lyft.

G E W I G T E N.

Het Gewigt bestaat in *Maons*, *Ceer*, *Sattak*, *Thola* en *Massa*.

Een *Maon* is 40 *Ceer*.

Een *Ceer* - 16 *Sattak*.

Een *Thola* - 12 *Massa* of 1 *Sikka-ropy*, 2 *Anas* en 2 *Grynen*; zynde een *Sikka-ropy* zwaar $10\frac{1}{2}$ *Massa*.

Een *Maon* wordt ook verdeeld in 8 *Pantferas*, zynde

Een *Pantfera* 5 *Ceer*; by welk Gewigt het Graan verkogt wordt. De *Maon* tot *Ponden Hollandsch* is onderscheiden na de Waar, als hier onder in 't byzonder volgt; namelyk:

Van alle Mineralen, als

Koper,
Spialter,
Tin,
Lood,
Kwikzilver,
Yzer;
Ook van
Vermilioen,
Witlood,
Areek,
Amfoen,
Salpeter,
Ryft en alle Graanen,

is een *Maon* $72\frac{1}{2}$ ℥ . dus een
Ceer $1\frac{1}{6}$ ℥ .

Van Nagulen,
Foely,
Peper,
Kardamom,
Aluin,

is een *Maon* 76 ℥ . dus een
Ceer

Zwa-

Zwavel,	}	Ceer $1\frac{2}{16}$ R
Verfstoffen,		
Borax,		
Camfer,		
Seep,		
Zyde,	}	

Van Nooten, } is een *Maon* $74\frac{1}{4}$ R . dus een
 Kaneel, } *Ceer* $1\frac{137}{169}$ R
 Van Sandelhout, } is de *Maon* 75 R , en een
 Sappanhout, } *Ceer* $1\frac{1}{2}$
 Een *Pond* weegt netto $42\frac{1}{2}$ *Sikkas*.

M A A T E N.

- 1 *Ordinaire Gos* is $1\frac{1}{2}$ *El* *Hollandsch*.
 1 *Alcatief-gos* is $1\frac{1}{32}$ *El* in 't vierkant.

M U N T E N.

Goude.

1. *Goude Ropy* wordt ordinair gerekend op 15 *Sikka-ropyen* van den jongsten Stempel, en dus op 23 *Guldens*, 12 *Stuivers* en 8 *Penn. Hollandsch*, alzoo ieder *Sikka-ropy* by de Compagnie gesteld is op $31\frac{1}{2}$ *Stuivers*, dog de buitenlandsche Stempel doet 3, 6, tot 9. percent minder, na dat 'er weinig of veel *Zilver-geld* rouleert; zynde die van *Behaar* zelfs deeze daaling by schaarsheid van *Zilver-geld* onderhevig.

De gangbaare Munt in *Behaar* bestaat in *Goude* en *Zilver* *Ropyen*, *Anas* en *Kopere Paisas*; zynde de *Cauris* ook gangbaar.

Zilver.

- 1 *Sikka-ropy* is 16 *Anas* en $31\frac{1}{2}$ *Stuivers* *Hollandsch*, dus 1 *Ana* 1 *Sturver*, $15\frac{1}{2}$ *Penningen*.
 1 *Elabi-ropy* is geen wezendlyke Munt, maar gelyk als de *Courante Ropy* in *Bengale*, en heeft tegens de *Sikka* een vaste *Batta* van $6\frac{1}{4}$ percent.

Hersenna-ropyen zyn een Mengelmoes van oude *Dhillysche*, *Agrasche*, *Benaresche*, *Deccasche*, *Moxud-Abaatsche* en andere *Sikka-ropyen*, en rouleeren in den Koophandel met een *Batta* of *Rabat* van 5, 6, en 7 percent, hebbende jongst door de overdaadige winzugt der Regenten en Munts bediendens 10 en 11 ten honderd moeten verliezen.

Het alloi verschilt weinig.

- 1 *Sikka-ropy* doet 40, 44, tot 50 *Paisas*, dus
- 1 *Ane* - - - $2\frac{1}{2}$ $2\frac{3}{4}$ - $3\frac{1}{8}$ - -
- 1 *Paisa* is alzoo $12\frac{1}{5}$ $11\frac{1}{11}$ en $10\frac{2}{25}$ *Penningen* *Hollandsch*.
- 1 *Paisa* - 4 *Tshadau* of 8 *Dammerie*, dan wel 24 *Gondas* of 96 *Cauris*.
- 1 *Tshadau* is 2 *Dammerie*, of 6 *Gondas*, of 24 *Cauris*.
- 1 *Dammerie* is 3 *Gondas* of 12 *Cauris*.
- 1 *Gonda* is 4 *Cauris*.

D E C C A.

Volgens de van daar ontvangene Notitie.

G E W I G T E N.

Zwaar Gewigt.

- 1. *Maon* heeft 40 *Ceer* en differeert als volgt :
- De *Maon* van 3200 *Sa. rop.* 't *Ceer* is 80 *Sikka-rop.*
- - - - 3280 - - - - 82 - -
- - - - 3680 - - - - 92 - -

Ligt Gewigt.

- De *Maon* van 2880 *Sa.-rop.* is 72 *Sikka-rop.*
- - - - 2400 - - - - 60 - -

M A A T E N.

Ellen, by de inlanders genaamd *Ges*, zyn mede van drie soorten; als

- 1 *Inlandsche El* of *Ges* is lang $1\frac{3}{4}$ *Cobs.* genaamd *Siccandrie*.
- 1 - - - - - $2\frac{1}{4}$ - - - *Bazarie*.
- 1 - - - - - $2\frac{1}{2}$ - - - *Koetika*,

MUN-

(9)

M U N T E N,

Goude.

Goude Ropyen. Deeze Munt heeft geen vaste waarde, maar ryft en daalt na dat'er *Goud* aangebragt en vermunt wordt, alzoo dezelve in een maand tyds wel van haare hoogste prys, dat de *Ropy* 16 *Sikka* is, tot *Sikka-ropyen* 13: 8. daalt; zynde haar gewigt $10\frac{1}{4}$ *Massa*.

Zilverre.

Zilverre Ropyen Sikkas, (andere soorten worden hier niet gemunt) weegen mede $10\frac{1}{4}$ *Massa*, en volgens de *Hollandsche Munt* f 1: 11. 8. dog alle andere *Sikka-ropyen*, schoon op *Moxud-Abaath* gemunt, moeten te *Decca* omtrend 7 percent verliezen; wordende hier gemunt als volgt:

1	<i>Sikka-ropy</i>	van	$10\frac{1}{4}$ <i>Massa</i>	is	f	1: 11: 8.
1	<i>Halve</i>	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	15: 12.
1	<i>Quart</i>	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	7: 14.
1	<i>Agtste</i>	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	3: 15.
1	<i>Zestiende</i>	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	1: 15 $\frac{1}{2}$.

Hiermede verhoopen wy aan de intentie van Haar Hoog-Edelens voldaan te hebben, en zyn met alle eerbied (Onderstondt) *Wel-Edele Gestr. Heer en g'eerde Raaden* (Laager) *Uw Wel-Edele Gestr. en Uw Ed. ootmoedige Dienaaren* (Was geteekend) O. W. FALK en Ms. KONING (ter zyde) *Hoegli den* 23 *Augustus Anno* 1762.

(2)

MUNTEN

Goud.

Goud Ropjen. Deze Munt heeft geen vaste waarde, maar zijf en daalt na dat er Goud aangefragt en vermaant wordt, alsoo daerelven in een maand tyds wel van hare hoogte prijst, dat de Ropje id. zilver is, tot zilver-ropjen 13: 8. daalt, zynde hier gewigt 105. Massa.

Zilver.

Zilver Ropjen. Deze Munt is niet gemeent, (andere locosen worden hier niet gemeent) weegen mede 105. Massa, en volgens de Hollandsche Munt 7: 11. 8. dog alle andere zilver-ropjen, choon of blank-choon gemeent, moeten en Dees ommeent 7 percent verliezen; wordende hier gemeent als volgt:

1	zilver-ropje van 105. Massa	7: 11. 8.
1	halve - - - - -	3: 11. 4.
1	kwart - - - - -	1: 11. 2.
1	achtste - - - - -	7: 11. 0.
1	zilver - - - - -	3: 11. 0.
1	zilver - - - - -	1: 11. 0.

Hiermede veropen wy aan de intantie van Hoor-Edelheit volaan te hebben, en zyn met alle eerbied (Onderdanich) Wt-Edelheit. Hier en gende Raaden (Lager) Wt-Edelheit. Geste en Uw Ed. ommeentige Diensten (Was gesekend) O. W. Lark en de Koning (in ryde) Hoogst den 23 Augustus Anno 1787.